

Artsen die een wanhoopsdaad plegen, het is geen onbekend fenomeen.

Geregeld hoort men het trieste nieuws van het overlijden van een collega, omgekomen in duistere omstandigheden of de melding dat het op psychisch vlak niet goed gaat. “Dit nieuws komt hard aan, doch is niet verwonderlijk”, zegt Vlaams Volksvertegenwoordiger voor Open-Vld en tevens huisarts Freya Saeys. “Zelf verrichtte ik onderzoek over middelengebruik bij 626 Vlaamse huisartsen en de cijfers waren niet min”, reageert Saeys. Van de ziekenhuisartsen kampt 5,4 procent met een burn-out en bevindt nog eens 17,8 procent zich in de risicozone volgens een studie. Bij huisartsen wordt het risico op burn-out geschat op 10%. De gezondheid van de artsen vormt een wezenlijke uitdaging voor de maatschappij. Professionele uitputting, kan voor hen die eraan lijden, geestelijke gezondheidsproblemen veroorzaken, zoals een depressie, het risico van zelfmoord of misbruik van psychotrope middelen. “Naast het gevaar dat ze voor zichzelf vormen, zijn zieke artsen ook niet meer in staat om hun professionele taken op een gepaste manier uit te voeren en lopen ze het risico medische fouten te begaan”, aldus Saeys.

Bovendien zijn artsen geneigd hun eigen gezondheidsproblemen te ontkennen. Ze doen vaak aan zelfbehandeling en zijn terughoudend om een collega te raadplegen. Deze kwetsbaarheid wordt veroorzaakt door de grote werkdruk, de onwaarschijnlijke administratieve last, door de stijgende verwachtingen en toenemende vragen van patiënten, door de grote professionele inzet en door de noodzaak om de zorgcontinuïteit te waarborgen aan de bevolking. Hun sociaal leven is beperkt. Jonge vrouwelijke artsen hebben vaak een grotere uitdaging om een goede balans tussen werk en gezin te vinden wat dan weer zorgt voor meer stress en conflicten. Met de vervrouwelijking van het beroep staan we dan ook voor een grote uitdaging als we vermijden dat ze het beroep verlaten

“Artsen weten perfect hoe ze de signalen moeten verstoppen. Ze ontkennen hun probleem vaak uit schrik voor de financiële, maatschappelijke en wettelijke gevolgen”, zegt Saeys. Echter door de langdurige ontkenning en het vermijden om hulp te zoeken, komen artsen uiteindelijk in een neerwaartse spiraal terecht. De Nationale Raad van de orde neemt al geruime tijd actief deel aan werkgroepen rond het thema burn-out zowel op nationaal als

internationaal vlak. Freya Saeys is zeer verheugd dat de provinciale raad van Oost-Vlaanderen met het project “Arts in nood” de eerste stap zet voor een remediëring van de problematiek van burn-out bij artsen. “Ik heb reeds een aantal keer gesproken met de Orde van Geneesheren omtrent dit probleem en dit ook reeds aangekaart in de commissie welzijn en gezondheid. Ik ben blij dat de minister mijn boodschap heeft begrepen en werk maakt van een preventiebeleid voor artsen”, reageert Saeys.

De ervaringen uit het buitenland leren ons dat een doeltreffende aanpak van bv. verslavingsproblemen bij artsen binnen een globale strategie moet gebeuren.

In België bestaat er geen enkel programma voor de aanpak van de gezondheid bij artsen. We moeten dus dringend een programma voor de aanpak van de gezondheid bij (huis)artsen uitwerken. Het KCE (Federaal Kenniscentrum voor de gezondheidszorg) deed reeds een aantal interessante aanbevelingen om de zorg voor huisartsen te verbeteren. Zo is preventie zeer belangrijk, ook bij de huisartsen zelf. Aandacht voor overmatig alcohol- en middelengebruik, groepsessies rond stress-management en coping mechanismen moet meer aandacht krijgen binnen de opleiding geneeskunde. Vervolgens moet men elke huisarts ertoe bewegen een eigen huisarts te hebben. Een gezondheidsdienst voor huisartsen kan psychologische en lichamelijke problemen vroegtijdig opsporen zonder huisartsen te stigmatiseren. “Of deelname aan deze “check –ups” verplicht moeten worden, is een moeilijke vraag” aldus Freya Saeys. “Juist de meest kwetsbare artsen zullen meer weerstand tonen en vaker problemen ontkennen. Zij zullen dus meer gebaat zijn met verplichte medische onderzoeken op regelmatige tijdstippen dan preventieve acties op vrijwillige basis.” Er is nood aan een gestructureerd netwerk. Het ganse zorgnetwerk, vanaf de opvang tot de behandeling zelf, moet in de eerste plaats gericht zijn op het welzijn van de arts, en moet hem bijgevolg beschermen tegen elke vorm van aanklacht bij de regelgevende instanties. Tenslotte moet men ook een programma voor professionele re-integratie voorzien en een regelmatige opvolging van de artsen, vooral in het geval van verslavingen.”

Contactgegevens:

Freya Saeys (Vlaams Volksvertegenwoordiger)

Vlaams Parlement

Leuvenseweg 86

1011 Brussel

Tel.: 052/35 08 44

Freya.saeys@vlaamsparlement.be